

Stein/grindverksl e Kopperdal.

Driftsbygningen er i dag i dårleg forfatning. Drifta med dyrehald på garden vart langt ned for rundt 20 år sidan. Beiter og slåttemark har vore vekkpakta til nabogardar. I seinare tid har det berre vore utført mindre vedlikehald på bygningsmassen. T.d sikring av innkjørsel til lovebru. L a er ein grindsverksl e med byggj ar 1915 og er på litt over 21m, den er oppført med 3 grinder, resterande bygningsmassen er oppført i stein. Bygningen strekk seg over 3 etasjar, der det er stall, i kjellar. På hovudplan er det l ve og flor, med murt vegg imellom. På loftet er det k yrebru, silo, h ylager og delvis open ned til hovudplan. Av påbygg finne me landkomme, gjødselbygg og sauehus av nyare dato.

Det blei gjort utbetringar på driftsbygningen rundt 1950-1960. D  blei det montert nye sperr, og lagt på eternittak.

Kjellar

Kjellaren er på rundt 36 m², derav 14 m² er støypt silo. Veggane er oppført i naturstein, og er delvis kledd med panel/diverse på innsida. Frå gammalt av var dette nytta som stall og sauehus. Det har i seinare tid blitt nytta som hønehus. Det er innsig av litt vatn ved golv, og panel på vestsida har delvis gått i oppløysing (vestsida er inntilfylt). Bjelkelag består av gamle telefonstolpar. Det er murt dør og vindauge, samt trapp opp til hovudplan. Takhøgde er rundt 210 cm under bjelkar. Det er ingen teikn til setningar i mur, verken på utside, eller innsida.

Figur 1 Inngang til kjellar

Figur 2 Kjeller innvendig

Hovudplan

Hovudplan består av flor 61 m² og låve 80,5 m².

Flor

Det har frå tidleg av våre kyr i denne delen. I seinare tid då eigar vart eldre, blei det gjort om til sau (seint 80 talet/tidleg 90).

Flor/fjøs er oppført i naturstein på alle veggjar. Det er støypt golv. Himling/bjelkelag er med panel på underside, mogleg isolert med høvelspon/jord. Takhøgde er ca. 210 cm under panel. Nord-, sør- og austvegg er kledd med panel. Veggjen mot vest er pussa med mørtel og har 2 vindauger som er murt. Veggjen mot aust har 2 murte opningar for utmåking av møk/gjødsel. Både i den nordlege og sørlege veggjen er det murt opning for dører. Det er ingen teikn til setningar i mur, verken på utside eller innside. Himling/bjelkelaget mot loftet er i seinare tid blitt forsterka med ein telefonstolpe, og ein dragar av stål. Dette er nok på grunn av lasta på loftet med høyl/og anna har med tida gitt svekkingar i konstruksjonen. Himlingen er nokså miteten.

Figur 3 Inngangsparti flor

Figur 4 innvendig flo

Låve

Låve er oppført i grindbygg. Dette er ein byggeskikk som er vanleg før i tida på Vestlandet. Låven består av 3 grunder. Stavane er 30x30 cm i dimensjon. Det er tydeleg øksemerker i konstruksjonen, og nokre delar kan vere nytta frå andre bygg då ein ser hakk etter andre bruksområder. Den eine grinda er delvis innmurt i gråsteinsmur. Grinda i midten er «beten» avkappa, og det er vidare forsterka opp mot tak. Bygget har ein breidde på 7,6 m utvendig stav, og høgde under bete er 3,43 m. Konstruksjonen ber preg av alderdom, råteskader og er kraftig mitangrepen. Slik eg ser det vil ein ikkje kunne få nytta bygget til tiltenkt formål utan utskifting av grindverket/berekonstruksjonen. Golvet på låven består av betong/heller og trebjelkelag over kjeller som ligger under.

Låven har i eldre tider blitt nytta til reiskapshus, mjølkerom og høy/forlager.

Figur 5 Råteskader/mitangrep låve

Figur 6 Mitangrep låve

Figur 7 Mitangrep låve

Loft og takkonstruksjon

Loftet er 87 m² og strekker seg frå låvebru og til nordre gavel. Det er murte kneveggar med stavleggar av forskjellige materialar. Det har frå gammalt av vore montert lofts/hanebjelkar mellom toppsvillar/stavleggar. Desse har ved utskifting av tak blitt fjerna, og hanebjelken montert høgare i eksisterande tak for å ta opp strekkrefter. Takkonstruksjonen er tradisjonelt saltak med takopplett over køyrebru. Hovudtaket er 40 grader og har vorte skifta på rundt 1950-60-talet. Ein kan tydeleg sjå at taksperra er av nyare dato, og er saga på sirkelsagbruk. Takkonstruksjon er tydeleg salrygga på midten, ber preg av underdimensjonering. Taket har mindre lekkasjar/råteskader rundt om. Det er montert silotalje i takopplett. Golv på loft strekk seg over flor. Golvet ber preg av råteskader og mitangrep. Låvebru er støypt i betong og ligg 50 cm høgare enn golvloft.

Figur 8 Toppsvill/stavlegga og avkappa hanebjelke

Figur 9 Takkonstruksjon

Figur 10 Toppsvill

Figur 11 Mitangrep loft

Utvendig.

Takflate 277 m² + gjødselbygg

Tak på driftsbygning og gjødselsbygg er tekka med eternit. Det ber preg av alderdom/slitasje. På midten av taket kan ein sjå at takkonstruksjonen har sege/svekkingar ved møne. Det er mindre lekkasjar rundt om på driftsbygning. På gjødselbygg er mykje av platene gått i oppløysing, og sperra er tydeleg råtne. Det er ingen takrenner/nedløp på verken driftsbygning eller gjødselbygg.

Veggar

Veggar på driftsbygningen består mest av naturstein. Ved visuell befarung ser ein verken setningar eller andre avvik i form av sprekker eller utglidingar. Grindverksdelen er kledd med kledning og bølgeblekkplater. Kledning ber preg av råde/alderdom. Bølgeblekk framstår som brukande.

Det er Ingen form for drenering rundt bygning.

Figur 12 Fasade aust

Figur 13 Fasade vest

Figur 14 Fasade nord/vest

Figur 15 Fasade sør/aust

Figur 16 Fasade nord

Figur 17 Gjødelsbygg

